

ยกระดับสงครามการค้าไปสู่การแทรกแซงค่าเงิน

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์
รองประธานสภานายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย
วันศุกร์ที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2562

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) สัปดาห์ที่ผ่านมาเซอร์ไพรส์ลดดอกเบี้ยนโยบายเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปีเศษเหตุผลมาจากเศรษฐกิจโลกหดตัวมากกว่าที่คาด ปัจจัยแทรกซ้อนมาจากสงครามการค้าที่ยกระดับไปสู่การแข่งขันการลดค่าเงินและดอกเบี้ยซึ่งธนาคารชาติของประเทศต่าง ๆ ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้เปรียบในการเพิ่มการส่งออก กรณีของไทยครึ่งปีการส่งออกหดตัวติดลบมีการกดดันแบงก์ชาติให้ลดดอกเบี้ยที่ถูกกล่าวหาเป็นจำเลยทำให้เงินทุนไหลเข้ามามากจนทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทแข็งค่าสูงกว่าประเทศต่าง ๆ ขณะที่ภาคเอกชนยังคงกดดันให้ลดดอกเบี้ยลงอีก

ดอกเบี้ยอาจจะไม่ใช่ปัจจัยหลักที่จะทำให้ “Cash inflow” หรือเงินทุนไหลเข้ามามากจนทำให้เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยติดอยู่ในลำดับที่ 12 ของโลก ซึ่งถือเป็นเรื่องดีทำให้การเงินและค่าเงินบาทเป็นที่น่าเชื่อถือ ดอกเบี้ยอ้างอิงของไทยเมื่อสัปดาห์ที่แล้วปรับลดลงร้อยละ 0.25 ปัจจุบันอยู่ที่อัตราร้อยละ 1.50 ต่ำกว่าหลายประเทศ เช่น อินโดนีเซียดอกเบี้ยนโยบายอัตราร้อยละ 5.5, อินเดียอัตราร้อยละ 5.4, ฟิลิปปินส์ร้อยละ 4.25 เวียดนามอัตราร้อยละ 4.5, จีนอัตราร้อยละ 3.30 และมาเลเซียร้อยละ 3.0 เห็นได้ว่าประเทศเหล่านี้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงล้วนสูงกว่าไทยแต่อัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ไม่ได้แข็งค่ามากอย่างไทย เช่น จีน อัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าร้อยละ 2.4, อินโดนีเซียอัตราแทบไม่เปลี่ยนแปลง ประเทศมาเลเซียอัตราแลกเปลี่ยนกลับอ่อนค่าร้อยละ 0.87 ขณะที่เงินบาทในช่วงเดียวกันแข็งค่าถึงร้อยละ 4.1 นำโด่งประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

การลดดอกเบี้ยอาจจำเป็นเพื่อสกัดเงินร้อนที่จะเข้ามาเก็งกำไรและผลข้างเคียงทำให้เงินสกุลบาท แข็งค่ากระทบการส่งออก แต่ที่บอกว่าจะมาช่วยลดต้นทุนภาคธุรกิจผู้ได้ประโยชน์มีแต่รายใหญ่ที่ได้ดอกเบี้ยอัตราต่ำกว่าปกติ (Prime Rate) จะได้รับประโยชน์แต่สำหรับธุรกิจเอสเอ็มอีหรือสถานประกอบการขนาดเล็กดอกเบี้ยที่ลดลงแต่แบงก์ไม่ปล่อยก็อาจไม่ได้รับประโยชน์จากดอกเบี้ยที่ลดลง จะต้องมีการมาตรการปลดล็อกเครดิตบูโรหรือให้มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยแบงก์รัฐต้องนำร่องเป็นตัวอย่าง ส่วนที่คาดหวังว่าหลังลดดอกเบี้ยของกนง.แล้วจะทำให้บาทอ่อนค่าคงบอกเช่นนั้นไม่ได้เพราะจากตัวอย่างของประเทศที่ดอกเบี้ยนโยบายสูงก็ไม่ได้ทำให้เงินสกุลของเขาแข็งค่า อีกทั้งตลาดอัตราแลกเปลี่ยนของภูมิภาคในช่วง 2 วันที่ผ่านมาไม่ได้ตอบสนองต่อการลดดอกเบี้ยของไทยอย่างเป็นนัยเนื่องจากไทยเป็นประเทศที่น่าเชื่อถือในการเป็นแหล่งพักพิงของเงินทุนระยะสั้นหรือที่เรียกว่า “Safe Heaven”

กลับมาที่ปัญหาการค้าโลกอันที่จริงสื่อเคาะลดตัวต่อเนื่องมาหลายปีธนาคารโลกปรับลดมาหลายรอบแม้แต่เศรษฐกิจจีนก็อ่อนแออย่างน้อยมา 3 ปี เริ่มมีอาการเซมาจากฟองสบู่แตกในภาคสังหาริมทรัพย์เก็งกำไรในประเทศไม่พอยังไปกว้านซื้อเก็งกำไรในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยตลาดคอนโดของจีนหดตัวไปมากกว่าร้อยละ 20 จังหะเดียวกับประธานาธิบดีทรัมป์ฯ เปิดศึกกีดกันการค้าด้วยมาตรการทางภาษีร้อยละ 25-30 สกัดสินค้าจีนไม่ให้เข้าประเทศ ล่าสุดปรับสถานะจีนจาก “Watch List” ถูกจับตาปิดเป็นอนาคค่าเงินเป็นประเทศที่ปิดเป็นอนาคค่าเงินเพื่อ

ผลประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรมพร้อมทั้งประกาศขึ้นภาษีสินค้าจีนจาก 3.0 แสนล้านดอลลาร์เป็น 6.0 แสนล้านดอลลาร์ ขณะเดียวกันนายสี จิ้นผิง ผู้นำจีนตอบโต้ด้วยมาตรการที่ไม่ต่างกันโดยรัฐบาลจีนสั่งระงับการสั่งซื้อสินค้าเกษตรทั้งหมดจากสหรัฐเพื่อตอบโต้การขึ้นภาษีครั้งใหญ่ การกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐกับจีนมีผลต่อโลกเพราะทั้งสองมีเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 1 และ 2 ของโลกเป็นตลาดนำเข้าใหญ่ที่สุด พืชจากสงครามการค้าจึงส่งผลกระทบต่อส่งออกของประเทศต่าง ๆ ซึ่งเศรษฐกิจมีการเชื่อมโยงเป็นโซ่อุปทานการค้าและการผลิตส่งผลกระทบต่อส่งออกที่ติดลบเป็นทาง วาวไม่ใช่มิแต่ไทยที่ส่งออกหัตถ์แม่แต่จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลี อินโดนีเซีย และประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนล้วนติดลบในตัวเลขที่สูงกว่าไทยทั้งสิ้นโดยเฉพาะประเทศมาเลเซียที่ถูกธนาคารโลกหั่นคาดการณ์เติบโตจีดีพีลดลงค่อนข้างมาก

กรณีของไทยสงครามกีดกันทางการค้าจนเป็นวิกฤต “Global Trade War” ยืดเยื้อแน่นอน เพราะนอกจากส่งออกติดลบด้านจีดีพีอาจต่ำกว่าที่คาด ส่วนจะหวังการลงทุนจากต่างชาติช่วงนี้คงมีแค่ค่าขอบีโอไอการลงทุนจริงคงใช้เวลา โดยเฉพาะการลงทุนจากสหรัฐและจีนครึ่งปีแรกวิ่งไปเกือบครึ่งต่ำสุดในรอบหลายปี มาตรการลดดอกเบี้ยหวังจะให้บาทกลับมาอ่อนค่าอาจไม่ใช่คำตอบที่จะทำให้ส่งออกฟื้นตัวเพราะเกี่ยวข้องกับต้นทุนและขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ต้องยอมรับว่าเงินบาทที่แข็งค่ากระทบต่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะตลาดจีนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่สุดกระทบแน่นอนเพราะเงินหยวนหรือ “เหรินหมินปี้” มีอัตราอ่อนค่ามากทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวสูงขึ้นถึงร้อยละ 5-7 เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมานักท่องเที่ยวจีนหายไปถึง 1.7 แสนคน ส่วนด้านส่งออกที่ขายไปตลาดจีนหัตถ์ครึ่งปีแรกเงินหายไปเกือบแสนล้านบาท

จำเป็นที่ต้องมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อรับมือจากเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ส่งสัญญาณชะลอตัว เช่น ภาคส่งออก การลงทุนของเอกชน กำลังการผลิตอุตสาหกรรมที่ต่ำกว่าศักยภาพ นักท่องเที่ยวที่หายไปกระทบเป็นลูกโซ่ไปถึงกำลังซื้อในประเทศที่อ่อนแออยู่แล้วยิ่งหัตถ์ ประเด็นนี้เหล่านี้เป็นความท้าทายในการแก้ปัญหาและจะส่งผลให้เศรษฐกิจของไทยซึ่มอาจยาวกลายเป็น “New Normal” เหมือนกับที่เกิดในญี่ปุ่น เครื่องมือที่เหลืออยู่มีเพียงการลงทุนและการใช้จ่ายของภาครัฐซึ่งคงต้องกลับมาเน้นโครงการรากหญ้าเห็นผลระยะสั้น

การแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทยจะยากกว่าหลายประเทศเพราะการเมืองไม่เอื้อบวกกับทีมเศรษฐกิจขาดเอกภาพและความกังขาด้านประสิทธิภาพของทีมเศรษฐกิจของรัฐบาล อีกทั้งปัญหาหนี้ครัวเรือนสูงเงินได้มาก็ไปใช้หนี้เงินแทบไม่เหลือมาใช้จ่ายทำให้เศรษฐกิจอาจซึ่มยาว ขณะที่ด้านความเชื่อมั่นในเสถียรภาพของรัฐบาลยังมีความเสี่ยงปัญหาภายในยังวุ่น 5 พรรคเล็กชุกถอนตัวและประเด็นแทรกซ้อนจากกรณีถวายสัตย์ปฏิญาณกล่าวไม่ครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ จนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ต้องออกมาขอโทษกรรม.ขอเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว ปัญหาการเมือง-เศรษฐกิจและความเชื่อมั่นจะเป็นความเสี่ยงของประเทศภายใต้ความปั่นป่วนของการค้าโลกซึ่งยากที่จะคาดเดาทิศทาง

(สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)